

POZNAVANJE I UPOTREBA LEKOVITIH I ALIMURGIČNIH BILJA

Intervju sa Frančeskom Veltrijem , zaljubljenikom u prirodu. Posle diplomiranja prirodnih nauka bio je nastavnik na zameni; u Državnoj upravi, trener i službenik u FORMEZ-u (Centar za usluge, pomoć, studije i obuku); Službenik u regionu Kalabrije sa komandama u ARSAC-u, planinske zajednice; konačno, zadužen za ŠUMSKI OKRUG, rad je obavljao sa velikom strašću do odlaska penziju.

- Poštovani gospodine Veltri , blago koje je predloženo deo je znanja i narodnih običaja iz oblasti praktične medicine, odnosno upotrebe lekovitog bilja koje se nalazi u prirodi koje su, pre pojave hemije i farmaceutske industrije, bile osnova lečenja. S tim u vezi, da li biste mogli bolje da objasnite šta se podrazumeva pod „lekovitim“ biljkama, „medicinskim“ biljkama i „alimurgijskim “ biljkama?

-Izraz "zvanične" potiče iz drevne kulturno-istorijske tradicije kako bi bile predstnik na "radionice" apotekara, koje su se nalazile u drevnim manastirima, danas poznatim kao "farmaceutske laboratorije", gde su biljke bile podvrgnute raznim procesima (sušenje , mrvljenje, maceracija, destilacija, ekstrakcija, itd.) kako bi bili upotrebljivi u različite svrhe. Zakon br. 66 iz 1931. godine, međutim, još bolje precizira da se pod "zvaničnim" biljkama podrazumevaju sve lekovite, aromatične i mirisne biljke čiji se derivati mogu koristiti kao suplementi, kozmetika, lekovi, veterinarski proizvodi, itd. Izraz " alimurgično " (od „alimenta urgenta" znali " traži ishranu u slučajevima potrebe za hranom") i odnosi se na jestive biljke koje rastu spontano u prirodnim sredinama (sela, brda, planine, itd.). Alimurgične biljke su u prošlosti, posebno u vremenima gladi i ratova, osiguravale hranu opstanak stanovništva.Sada se beru iz zadovoljstva, za poboljšanje ukusa i u zdravstvene svrhe, najčešće su cikorija, kopriva, portulak, boražina, slez... itd.

-Da li je otkriće lekovitosti biljaka, dakle, bilo poznato od davnina i dalekih vremena?

-Drevni čovek je od svoga iskona nalazio u biljkama način ishrane, odeću, sklonište, oruđe za rad, izvor topote, sredstva za negovanje, mirise i naravno lekove. Sa istorijske tačke gledišta , može se reći da celo medicina ima svoje poreklo u nauci o lekovitim biljkama.

- S obzirom na to da medicina vodi poreklo od nauke o lekovitom bilju, kada ste počeli da shvatate njen zdravstveni značaj?

-Prva vest o upotrebi biljaka u lekovite svrhe gubi se u izmaglici vremena. Najstariji pisani dokumenti pripadaju kineskoj civilizaciji: poznat je herbarijum oca kineske medicine i pronalažača akupunkture Šen-Nunga , koji datira iz 2700. godine pre nove ere, i koji sadrži opis 2000 lekovitih biljaka i 8000 biljnih recepta. Osnove naše zapadne medicinske kulture mogu se naći u Egiptu. U

stvari, najstariji zapis o prirodnoj medicini je papirus (1550 p.n.e) koji sadrži oko 876 biljnih formula zasnovanih na više od 500 biljaka. Posle toga, znanje o bilju proširilo se po celom Zapadu, uvek pod jakim uticajem egipatskog i mesopotamskog znanja. U Grčkoj su čak i recepti za mirise i lekove bili urezani na mermernim pločama, u blizini hramova, tako da su svi mogli da ih čitaju.

– Imajući u vidu evoluciju farmaceutske nauke, koja sakuplja, a zatim i tvori molekule koji se kasnije koriste u laboratorijskim pripremama savremenih lekova, ne čini li Vam se neuobičajenim da nastavljate da pričate o lekovitim biljkama?

-Farmaceutska industrija svakako je napravila veliki iskorak u masovnoj proizvodnji mnogih molekula koji se koriste u savremenoj medicini, međutim, ne treba zanemariti jedan važan detalj, a to je da sinteza ovih novih molekula uvek počinje od aktivnih sastojaka prisutnih u lekovitom bilju, pa zato njihov značaj ostaje nepromjenjen.

-Vaše interesovanje je svet prirode, posebno lekovito bilje, iz čega proizilaze i Vaše metode koje predlažete za očuvanje ovog blaga?

-Imao sam zadovoljstvo da diplomiram na prirodnim naukama, koje za predmet proučavanja imaju čudesni svet prirode kao što je botanika, zoologija, geologija i mineralogija. Proučavanje lekovitog bilja me je, pak, oduvek interesovalo i oduševljavao. Zahvaljujući pričama moje bake koja je svojim biljem i prirodnim lekovima uvek bila spremna da reši svaki zdravstveni problem kao što su kašalj, prehlada, bol u stomaku, različita bolna stanja i zahvaljujući njenom dobrom poznavanju lekovitog bilja i, preciznom poznavanju upotrebe, pripreme i skladištenja zainteresovao sam se za ovu oblast. Da bismo sačuvali ovo „blago“, trebalo bi da se pobrinemo da ne izgubimo ovo bogatstvo znanja, i trebalo bi da ga obogatimo istraživanjem sećanja starijih ljudi i da ih uporedimo se sa drugim kulturama projekta u projektu Inkult, gde su svakako zabeležena slična znanja.

-Gospodine, De Veltri šta biste rekli za kraj našeg razgovora ?

-Imam čast da citiram frazu koju sam imao zadovoljstvo da pronađem u knjizi o lekovitom bilju iz 1922. godine, čiji je autor zlatnom medaljom odlikovan od strane tadašnjeg ministra poljoprivrede i šumarstva.

"Bilje, a ne reči, donose nam zdravlje"